

SỐ 134

PHẬT NÓI KINH NGƯỜI CON NHÀ TRƯỞNG GIẢ XUẤT GIA HƠN SÁU LẦN

Hán dịch: Đời Tống, Sa-môn Thích Tuệ Giản.

Nghe như vậy:

Một thời Đức Bà-già-bà ở tại vườn Kỳ-đà Cấp cô độc, thành Xá-vệ.

Bấy giờ, có người con nhà trưởng giả tên Tăng-già-la-ma đã sáu lần xuất gia học đạo. Vị ấy đến chỗ Thế Tôn, đầu mặt lạy sát chân Phật, rồi đứng qua một bên.

Tăng-già-la-ma bạch với Thế Tôn:

–Ngưỡng mong Đức Thế Tôn cho phép con được xuất gia học đạo.

Khi ấy Tăng-già-la-ma được xuất gia học đạo.

Đức Thế Tôn bảo Tỳ-kheo Tăng-già-la-ma:

–Ông nên hành hai pháp. Những gì là hai? Chính là Chỉ và Quán.

Tỳ-kheo Tăng-già-la-ma bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, con hiểu rõ! Bạch Thế Tôn, con rất hiểu!

Đức Thế Tôn nói:

–Ta nói tóm tắt, vì sao ông thưa là hiểu rõ?

Tăng-già-la-ma bạch Phật:

–Chỉ nghĩa là chấm dứt hẳn các kết sử. Quán nghĩa là quán tất cả các pháp.

Đức Thế Tôn nói:

–Lành thay! Lành thay! Nay Tăng-già-la-ma, Ta nói tóm tắt về pháp, từ đó ông có thể phân biệt rộng ra.

Tăng-già-la-ma, thọ trì lời dạy đó của Đức Phật, ở chỗ yên tịnh tư duy về ý nghĩa ấy. Sau khi tư duy, vị Tộc tánh tử cạo bỏ râu tóc, mặc ba pháp y, vì lòng tin kiên cố quyết tâm xuất gia học đạo, tu vô thượng phạm hạnh, tận diệt nguồn gốc của sinh tử, phạm hạnh đã lập, việc cần làm đã làm xong, không còn thọ lại thai mẹ. Khi ấy Tôn giả Tăng-già-la-ma chứng quả A-la-hán.

Khi Tăng-già-la-ma chưa xuất gia, có người mẹ vợ còn sống, bà này nghe rỏ mình là Tăng-già-la-ma, con nhà trưởng giả lần thứ bảy xuất gia học đạo ở chỗ Đức Phật, không còn theo cuộc sống dục lạc, từ bỏ hết gia nghiệp, tôi tớ. Mẹ vợ Tăng-già-la-ma bèn đưa con gái đến chỗ Tỳ-kheo Tăng-già-la-ma. Bà đứng trước Tôn giả im lặng, rồi than thở ba lần, sau đó lên tiếng:

–Này Tăng-già-la-ma, người là kẻ vô nghĩa, vô lễ, suy nghĩ không đúng đắn, bỏ con gái ta, đến chỗ Đức Như Lai xuất gia học đạo. Tại thành Xá-vệ, có các Vương hầu, Đại thần, Trưởng giả, Bà-la-môn, Sát-lợi, trông thấy con gái ta, họ đều mê hoặc ngất ngây không còn biết gì, luôn ôm ấp các ý niệm mong được sống chung với nó. Vậy mà, người không biết suy nghĩ gì cả, nên đã bỏ nó.

Tôn giả Tăng-già-la-ma nói kệ đáp:

*Ngoại hình không đáng ưa
Ngoại hình không đáng chọn
Ngoại hình không đáng ngắm
Khéo nghĩ vậy, không lỗi.*

Mẹ vợ Tăng-già-la-ma nói với Tôn giả:

–Con gái ta có lỗi làm gì, đến nỗi làm cho người từ bỏ nó, tìm đến chỗ Đức Như Lai để xuất gia học đạo?

Tôn giả Tăng-già-la-ma nói kệ:

*Miệng ác thường phỉ báng
Sân hận ưa nói dối
Ganh ghét tâm gian tà
Phật gọi là đại ác.*

Bấy giờ, vợ và mẹ vợ Tôn giả Tăng-già-la-ma quan sát khắp từ đầu đến chân vị Tỳ-kheo ấy, rồi nhìn xem kỹ lại nơi thân mình và ngay chân Tôn giả Tăng-già-la-ma, bà ta thưa:

–Ngưỡng mong Tôn giả cho tôi sám hối tội ngu si đã làm, vì không phân được rõ sự thật.

Tăng-già-la-ma nói:

–Mong cho em gái được an ổn, sống lâu.

Vợ Tăng-già-la-ma nói với mẹ:

–Tăng-già-la-ma gọi con là em gái, như vậy chắc chắn không còn ưa thích dục lạc.

Cô ta thưa với Tăng-già-la-ma:

–Ngưỡng mong Tôn giả Tăng-già-la-ma cho con sám hối hành động ngu si vì không phân rõ được sự thật.

Tăng-già-la-ma nói:

–Mong cô em gái được an ổn và sống lâu.

Vợ và mẹ vợ Tôn giả Tăng-già-la-ma, đầu mặt lạy sát chân, nhiễu quanh Tôn giả ba vòng, thờ than ba lần rồi từ giã.

Khi ấy Tôn giả A-nan, ở thành Xá-vệ, từ xa trông thấy vợ và mẹ vợ Tôn giả Tăng-già-la-ma. Sau khi gặp nhau, Tôn giả hỏi:

–Các vị đã gặp Tăng-già-la-ma chưa?

Vợ của Tăng-già-la-ma đáp:

–Đã gặp và nói chuyện với Tăng-già-la-ma, nhưng ước nguyện của tôi không đạt được kết quả.

Tôn giả A-nan nghe nói thế bèn im lặng bước đi.

Tôn giả A-nan trở về phòng mình, thu xếp y bát, rửa tay chân, vắt Ni-sur-đàn lên vai, đi đến chỗ Thế Tôn, đầu mặt lạy sát chân Đức Phật, ngồi qua một bên, một lúc sau đem

nhân duyên ấy trình bày đầy đủ lên Đức Thế Tôn.

Đức Thế Tôn nói kệ:

*Cây mục cầu đâm chồi
Cầu giọt nước trong lửa
Trong nước cầu lửa cháy
Cầu dục nơi vô dục.*

Đức Thế Tôn bảo các Tỳ-kheo:

–Trong chúng Thanh văn của Ta, Tỳ-kheo có khả năng hàng phục ma bậc nhất, đó là Tỳ-kheo Tăng-già-la-ma.

Bấy giờ các Tỳ-kheo nghe Đức Phật giảng dạy, đều hoan hỷ phụng hành.

